

การตีความมาตรฐานการบัญชี
เรื่องที่ 9
สินทรัพย์ที่ลูกหนี้โอนให้เพื่อชำระหนี้
เกณฑ์การตีความฉบับนี้ใช้แทนการตีความเรื่องที่ 1

มาตรฐานการบัญชี เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ย่อหน้าที่ 11 ระบุว่ากิจการสามารถระบุว่างบการเงินที่จัดทำขึ้นเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปก็ต่อเมื่อบการเงินนั้นเป็นไปตามข้อกำหนดทุกข้อในมาตรฐานการบัญชีที่ต้องนำมาปฏิบัติและเป็นไปตามการตีความทุกประเด็นของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชี

อ้างอิง : มาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545)

ประเด็นปัญหา

1. มาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545) ระบุว่า ในการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา เจ้าหนี้อาจรับชำระหนี้ทั้งหมดจากลูกหนี้โดยการรับโอนอสังหาริมทรัพย์ สินทรัพย์อื่นหรือลูกหนี้บุคคลที่สาม เจ้าหนี้ต้องบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมาด้วยมูลค่ายุติธรรม อย่างไรก็ตาม หากลูกหนี้โอนสินทรัพย์เพื่อเป็นการชำระหนี้ทั้งหมด และเจ้าหนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำสินทรัพย์ดังกล่าวออกขาย ให้บันทึกสินทรัพย์เหล่านั้นด้วยมูลค่ายุติธรรมหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย โดยเจ้าหนี้ไม่สามารถบันทึกสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมาด้วยจำนวนที่สูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้บวกดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับตามกฎหมาย ทั้งนี้ เจ้าหนี้ต้องบันทึกผลต่างระหว่างเงินลงทุนในลูกหนี้ (รวมดอกเบี้ยที่มีสิทธิได้รับ) ที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมา (หักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย) เป็นขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวดบัญชีนั้น โดยเจ้าหนี้ต้องปรับปรุงบัญชีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่มีอยู่ในการบันทึกผลต่างดังกล่าว

2. ประเด็นปัญหา คือ หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่รับโอนมาหักด้วยประมาณการค่าใช้จ่ายในการขาย (มูลค่ายุติธรรมสุทธิ) สูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้ (รวมดอกเบี้ยที่มีสิทธิได้รับ) เจ้าหนี้สามารถนำมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา มาประยุกต์ใช้เพื่อบันทึกรายการกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้ในงบกำไรขาดทุนได้หรือไม่

อ้างอิง : มาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545) หมายถึง

การตีความ

3. การที่เจ้าหนี้รับชำระหนี้จากลูกหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์จะเข้าเงื่อนไขเป็นการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545) ก็ต่อเมื่อมูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์ต่ำกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้ (รวมดอกเบี้ยที่มีสิทธิได้รับ) ดังนั้น ในกรณีที่สินทรัพย์นั้นมีมูลค่ายุติธรรมสุทธิสูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้ (รวมดอกเบี้ยที่มีสิทธิได้รับ) กิจการไม่สามารถนำมาตราฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา มาใช้เป็นแนวปฏิบัติทางบัญชี เนื่องจากพิจารณาได้ว่าเป็นลูกหนี้ที่ไม่มีปัญหาในการชำระหนี้ แต่ให้ถือปฏิบัติตามการตีความมาตรฐานการบัญชีเรื่องที่ 9 ตั้งแต่ข้อ 4 เป็นต้นไป

4. ในกรณีที่สินทรัพย์ที่รับโอนจากลูกหนี้มีมูลค่ายุติธรรมสุทธิสูงกว่าเงินลงทุนในลูกหนี้ (รวมดอกเบี้ยที่มีสิทธิได้รับ) เจ้าหนี้จะต้องพิจารณาดังนี้

4.1 กรณีที่เจ้าหนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะถือสินทรัพย์ดังกล่าวไว้เพื่อขาย ให้บันทึกสินทรัพย์นั้นด้วยราคาทุน (คือ เงินลงทุนในลูกหนี้ที่รวมดอกเบี้ยที่มีสิทธิได้รับ) หรือมูลค่ายุติธรรมสุทธิแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

4.2 กรณีที่เจ้าหนี้ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะนำสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมาออกขายให้บันทึกสินทรัพย์นั้นด้วยมูลค่ายุติธรรมสุทธิและรับรู้กำไรที่เกิดขึ้นได้แต่ทั้งนี้จะต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการประเมินมูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์ โดยพิจารณาถึงปัจจัยแวดล้อมและข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบและถี่ถ้วน

5. สินทรัพย์ที่กิจการรับโอนมาจะถือได้ว่าเป็นสินทรัพย์ที่มีได้มีไว้เพื่อขายตามข้อ 4.2 หากเข้าเงื่อนไขทุกข้อดังนี้

5.1 กิจการมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะถือสินทรัพย์นั้นไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือเพื่อก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต

5.2 กิจการต้องสามารถปฏิบัติตามข้อ 5.1 ได้ ไม่ว่าจะเป็ในแง่ของความสามารถของกิจการเอง ข้อกำหนดของกฎหมาย หรือข้อกำหนดอื่น ๆ

5.3 มีหลักฐานสนับสนุนว่ากิจการจะนำสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมาเพื่อใช้ในการก่อให้เกิดรายได้ กิจการต้องไม่ถือว่าสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมีไว้เพื่อใช้ในการก่อให้เกิดรายได้หากกิจการเพียงแต่ถือสินทรัพย์นั้นไว้เป็นเวลาหลายปี โดยที่ยังไม่ขาย

6. ปัจจัยต่อไปนี้จะทำให้พิจารณาได้ว่ากิจการมีความสามารถที่จะถือสินทรัพย์นั้นไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือเพื่อก่อให้เกิดรายได้ในอนาคตตามข้อ 5.2

อ้างอิง : มาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545) หมายถึง

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 104 (ปรับปรุง 2545) เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

- 6.1 ในอดีตกิจการเคยใช้สินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกับสินทรัพย์ที่ได้รับโอนในการก่อให้เกิดรายได้เป็นระยะเวลานาน
 - 6.2 โครงสร้างเงินทุนของกิจการชี้ให้เห็นว่ากิจการมีสภาพคล่องและแหล่งเงินทุนเพียงพอที่ทำให้เห็นว่ากิจการไม่มีความจำเป็นต้องขายสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมา
 - 6.3 การประมาณการกระแสเงินสดในระยะยาวได้รวมผลกระทบจากการใช้สินทรัพย์นั้นในการดำเนินงานไว้แล้ว โดยประมาณการนั้นชี้ให้เห็นว่ากิจการสามารถถือสินทรัพย์นั้นเพื่อใช้งานเองได้เป็นระยะเวลานาน
7. ตัวอย่างต่อไปนี้ แสดงถึงเหตุการณ์ที่ถือได้ว่าสินทรัพย์ที่กิจการรับโอนมานั้นมีได้มีไว้เพื่อขาย
- 7.1 กิจการมีความสามารถและมีความตั้งใจที่จะโยกย้ายสำนักงานจากอาคารเช่าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไปอยู่ในอาคารซึ่งกิจการได้รับโอนมา
 - 7.2 การโยกย้ายเริ่มต้นหลังจากที่ได้รับโอนสินทรัพย์มาได้ไม่นาน
 - 7.3 กิจการเข้าครอบครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของสินทรัพย์ที่ได้รับโอน
 - 7.4 การโยกย้ายที่เกิดขึ้นไม่ทำให้กิจการต้องเสียค่าปรับหรือเงินชดเชยเป็นจำนวนมาก เช่น ค่าปรับในการยกเลิกสัญญาเช่าระยะยาว
8. ภายหลังจากที่ได้รับโอนสินทรัพย์ กิจการยังคงต้องวัดมูลค่าของสินทรัพย์ที่รับโอนมาโดยกิจการต้องประเมินมูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์นั้นใหม่ทุกสิ้นงวดบัญชี หากมูลค่ายุติธรรมสุทธิที่ประเมินใหม่ของสินทรัพย์ต่ำกว่าราคาที่ยอมรับโอนสินทรัพย์ กิจการต้องบันทึกจำนวนที่ต่ำกว่านั้นเป็นค่าเผื่อการปรับมูลค่าของสินทรัพย์ ค่าเผื่อการปรับมูลค่าสามารถปรับขึ้นลงได้ตามมูลค่ายุติธรรมสุทธิที่เปลี่ยนไปแต่ต้องไม่ต่ำกว่าศูนย์ กิจการต้องบันทึกมูลค่ายุติธรรมสุทธิที่ลดลงเป็นรายการขาดทุนในงบกำไรขาดทุนทันทีที่เกิดและต้องบันทึกมูลค่ายุติธรรมสุทธิที่สูงขึ้นเป็นรายการกำไรได้ไม่เกินรายการขาดทุนที่เคยรับรู้ไปแล้วในงวดก่อน

วันที่ปฏิบัติ

9. การตีความฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2546 เป็นต้นไป